

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v exekučnej veci oprávneného **G.**, so sídlom X., proti povinnému **M.**, T., o **vymoženie 6 865 927,20 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 23 Er 369/1998, o dovolaní súdneho exekútora JUDr. J., so sídlom v P., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. júla 2007, sp. zn. 19 CoE 63/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. júla 2007, sp. zn. 19 CoE 63/2007 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Trenčín uznesením z 23. marca 2007 č.k. 23 Er 369/1998-377 neschválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľnosti uskutočnený na rozvrhovom pojednávaní konanom dňa 23. novembra 2004 súdnym exekútorom JUDr. J., Exekútorský úrad, so sídlom S., X., predmetom ktorého bol rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností konanej dňa 29. decembra 2003. Neschválenie rozvrhu výťažku súd odôvodnil nesprávnym zaradením pohľadávok do jednotlivých skupín, ale aj nesprávnym vyčíslením trov exekúcie, keď do základu pre určenie odmeny súdneho exekútora započítal aj trovy oprávneného v sume 39 830 Sk.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal odvolanie exekútor, ktorý považoval rozhodnutie za nesprávne aj v časti, v ktorej súd spochybnil započítanie trov oprávneného v sume 39 830 Sk (správne podľa súdneho exekútora v sume 29 830 Sk) do základu pre výpočet jeho odmeny. Svoj záver odôvodnil tým, že suma 29 830 Sk je v návrhu na vykonanie exekúcie, a preto je súčasťou základu pre výpočet jeho odmeny.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 19. júla 2007 sp. zn. 19 CoE 63/2007 odvolanie exekútora odmietol ako podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) s poukazom na ustanovenie § 201 O.s.p. v spojení s ustanovením § 251 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“), v zmysle ktorých môže napadnúť rozhodnutie iba účastník konania, ktorým je podľa ustanovení § 37 ods. 1 až 5 EP len oprávnený a povinný. Iné osoby sú účastníkmi konania len v tej časti, v ktorej im toto postavenie priznáva zákon. Exekútor má takéto postavenie, ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, za ktoré je možné považovať len rozhodovanie súdu o jeho trovách a nie o rozvrhu výťažku z predaja podľa § 164 ods. 1, 2 EP. Súdny exekútor preto ani so zreteľom na § 37 ods. 1 EP nie je osobou oprávnenou podať odvolanie proti uzneseniu súdu o neschválení rozvrhu výťažku.

Uvedené uznesenie krajského súdu napadol dovolaním súdny exekútor, ktorý tvrdil, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Túto vadu založil nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý nepreskúmal jeho odvolanie z hľadiska vecnej opodstatnenosti. Zároveň namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. V odôvodnení dovolania poukázal okrem iného na to, že odmietnutím odvolania bolo porušené jeho ústavné právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (čl. 46 Ústavy SR). Z uvedených dôvodov žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas osoba oprávnená na tento procesný úkon, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle § 239 O.s.p. platí, že dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd svojím uznesením odmietol odvolanie súdneho exekútora. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na to by prípustnosť dovolania súdneho exekútora prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na námietku súdneho exekútora, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať, dovolací súd sa zaoberal otázkou, či rozhodnutím odvolacieho súdu,

ktorým odmietol dovolanie exekútora, mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Za procesne vadný postup súdu, ktorým sa odvolateľovi odníma možnosť pred súdom konať, sa v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje aj to, ak odvolací súd odmietne odvolanie podľa § 218 ods. 1 O.s.p., hoci podmienky pre postup podľa tohto ustanovenia neboli dané (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 110/2004, sp. zn. 1 Cdo 82/2005, sp. zn. 2 Cdo 168/2004, sp. zn. 4 Cdo 139/2006). Z dovolania vyplýva názor súdneho exekútora, že odmietnutím jeho odvolania mu bola takto odňatá možnosť pred súdom konať. Namietá, že bol oprávnený podať odvolanie proti uzneseniu súdu o neschválení rozvrhu výťažku a týmto opravným prostriedkom sa domôcť preskúmania vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v odvolacom konaní; odvolací súd mu ale znemožnil realizáciu tohto procesného oprávnenia a zároveň porušil jeho ústavné právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (čl. 46 Ústavy SR).

Podľa § 37 ods. 1 EP účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

Podľa § 164 ods. 1 EP rozvrh výťažku podlieha schváleniu súdom (§ 45). Súd rozhodne o schválení rozvrhu výťažku najneskôr do 60 dní. Proti rozhodnutiu súdu o rozvrhu výťažku je prípustné odvolanie.

Rozhodovaniu podľa § 164 ods. 1 EP predchádza rozvrhové pojednávanie (§ 154 EP), ktoré vykonáva súdny exekútor. Na rozvrhovom pojednávaní súdny exekútor určí poradie a spôsob úhrady nárokov, na ktoré treba prihliadať (§ 155 EP), teda určí, aké pohľadávky (v akej výške) a v akom poradí sa z rozdeľovanej podstaty uspokojia. Pri určení poradia je pritom viazaný ustanovením § 157 ods. 1 EP. Podľa tohto ustanovenia ako prvé sa uspokojia súdne trovy a trovy exekúcie. Súčasťou trov exekúcie je aj odmena súdneho exekútora (§ 200

EP). Toho dôsledkom je, že súd pri rozhodovaní o schválení výsledku rozvrhu podľa ustanovenia § 164 ods. 1 EP rozhoduje aj o výške odmeny súdneho exekútora a poradí jej uspokojenia. To plne platí aj o rozhodovaní súdu, ktorým rozvrh neschválí, a to za stavu, ak neschválenie rozvrhu výťažku má vplyv na výšku odmeny súdneho exekútora alebo jej poradia. Súdny exekútor je totiž v zmysle ustanovenia § 3 EP viazaný rozhodnutím vydanom súdom v exekučnom konaní. Jeho nepripustenie by v konečnom dôsledku znamenalo, že súdny exekútor, súc viazaný rozhodnutím súdu, by musel uskutočniť rozvrh v súlade so závermi súdu, a to vrátane záverov o výške a poradí uspokojenia jeho odmeny. Iný právny záver by znamenal neprípustný formálny výklad, ktorý by mal iba za následok potrebu ďalšieho rozhodovania súdu o následnom opravnom prostriedku súdneho exekútora proti novému rozhodnutiu o rozvrhu výťažku.

Nakoľko rozhodnutie o schválení rozvrhu výťažku je konečné a právne záväzné aj vo vzťahu k odmene súdneho exekútora, nepripustenie súdneho exekútora v tejto časti ako účastníka konania malo za následok odňatie možnosti konať pred odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Pokiaľ teda uznesenie súdu o rozvrhu výťažku dražby (tak o jeho schválení, ako aj neschválení) možno napadnúť odvolaním v zmysle § 164 ods. 1 EP, nie je opodstatnený výklad, v zmysle ktorého by procesné oprávnenie napadnúť toto uznesenie odvolaním nemalo prislúchať aj súdnemu exekútorovi.

Ďalšími dôvodmi uvádzanými súdnym exekútorom v dovolaní sa dovolací súd nezaoberal, nakoľko sa netýkali trov exekučného konania, a teda ani jeho odmeny.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v danom prípade odmietol odvolanie súdneho exekútora ako neoprávnenej osoby (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), hoci podmienky pre tento postup neboli splnené. Tým odňal dovolateľovi jeho právo domôcť sa podaním opravného prostriedku vecného preskúmania napadnutého rozhodnutia v riadnom opravnom konaní a konanie zaťažil procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Procesná vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladá vždy prípustnosť dovolania a zároveň je aj dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za

správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie zrušil (§ 234b ods. 1 O.s.p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2008

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: